**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**
**HUKUK BÖLÜMÜ**
**ESAS NO : 2015 / 162**
**KARAR NO : 2015 / 175**
**KARAR TR : 2.3.2015**

**ÖZET : 2918 sayılı Yasadan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.**

**K A R A R**

**Davacı :** R.Sigorta A.Ş.
**Vekili :** Av. Y.E.D.
**Davalı :** Karayolları Genel Müdürlüğü
**Vekilleri :** Av. N.Ö. (Adli Yargıda)
Av. S.A. (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacı şirket tarafından sigortalı bulunan 42 CAN 06 plakalı aracın 07.10.2012 tarihinde Denizli Çevre Yolunda Aydın istikametine seyir halinde iken yol yapım çalışması sebebiyle herhangi bir uyarı, ikaz işaret levhası bulunmaması ve yolun trafiğe kapatılmaması nedeniyle tek taraflı trafik kazasının meydana geldiğini, kaza sonrası meydana gelen 13.331,50 TL maddi zarar bedelinin 05.11.2012 tarihinde sigortalıya ödendiğini, davalı idarenin söz konusu kazada %100 oranında kusurlu ve sorumlu olduğunu belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 13.331,50 TL zarar bedelinin ödeme tarihi olan 05.11.2012 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesi:08.02.2013 gün ve E:2013/72, K:2013/74 sayı ile özetle; "dava konusu uyuşmazlık sigorta şirketinin halefiyete dayalı rücuen tazminat istemidir. Türk Ticaret Kanununda öngörülen rücu koşulları araştırılacaktır. Türk Ticaret Kanununun 5. maddenin 3. fikrasına göre Asliye Ticaret Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi arasındaki ilişki görev ilişkisidir.

HMK'nun 1.maddesine göre; göreve ilişkin kurallar kamu düzenindedir. Görev konusu davanın her aşamasında taraflarca ileri sürülebileceği gibi mahkemece de resen gözetilir. Dava konusu uyuşmazlığa bakma görevi asliye ticaret mahkemelerinin görev alanında bulunduğundan davanın usulden reddine karar vermek gerekmiştir." şeklindeki gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 17.Hukuk Dairesi 30.05.2013 gün ve E:2013/7521, K:2013/8051 sayılı ilamı ile özetle; "...mahkemece, 6102 sayılı TTK'nın 3.maddesi gereğince, 1472.maddeye dayalı olarak açılan davaya yine aynı Kanun'un 5.maddesi dikkate alınarak bakma görevinin Asliye Ticaret Mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş ise de, Karayolları Genel Müdürlüğü kamu tüzel kişisi olup, kamu hizmeti görmekle yükümlü bulunmaları nedeniyle kamu hizmetleri sırasında verdikleri iddia olunan zararlardan dolayı oluşan sorumlulukları özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, bu zararların tazmini amacıyla anılan idarelere karşı hizmet kusurlarına dayalı olarak İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2.maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir. O halde mahkemece, hizmet kusuruna dayanılarak davalı Karayolları Genel Müdürlüğü aleyhine açılan bu davada adli yargının yargı yolu bakımından görevsiz bulunması nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar verilmesi yerinde görülmemiştir." demek suretiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesi: Yargıtay'ın bozma ilamında uyduktan sonra 19.12.2013 gün ve E:2013/453, K:2013/741 sayı ile özetle; davada idari yargının görevli olduğundan bahisle, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 5.İdare Mahkemesi: 11.09.2013 gün ve E:2013/1298, K:2013/1222 sayı ile özetle; "2577 sayılı Kanunun 36.maddesinin (b) bendi gereği davanın görüm ve çözümünde hizmetin görüldüğü veya eylemin yapıldığı yer mahkemesi olan Denizli İdare Mahkemesi bulunmaktadır." demek suretiyle 2577 sayılı Kanun'un 14 ve 15/1-a maddesi

uyarınca davanın yetki yönünden reddine, anılan maddenin 4.fikrası uyarınca bu karara karşı yargı yolu kapalı olduğundan dava dosyasının Denizli İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Bu aşamadan sonra dosya Denizli İdare Mahkemesi'nin 2013/950 Esas sırasına kaydedilmiştir.

Denizli İdare Mahkemesi: 22.10.2013 gün ve E:2013/950, K:2013/1040 sayılı kararı ile özetle; davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İşbu karara karşı yapılan itiraz başvurusu üzerine Denizli Bölge İdare Mahkemesi 18.03.2014 gün ve E:2014/229, K:2014/342 sayılı ilamı ile özetle; hükmün onanmasına karar vermiş, davacı vekilinin karar düzeltme istemi üzerine Denizli Bölge İdare Mahkemesi 30.09.2014 gün ve E:2014/944, K:2014/820 sayı ile davacı vekilinin karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasında idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu,davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyasına ilişkin evraklar da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim İsmail SARI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı şirket tarafından sigortalı bulunan 42 CAN 06 plakalı aracın 07.10.2012 tarihinde Denizli Çevre Yolunda Aydın istikametine seyir halinde iken yol yapım çalışması sebebiyle herhangi bir uyarı, ikaz işaret levhası bulunmaması ve yolun trafiğe kapatılmaması nedeniyle tek taraflı trafik kazasının meydana geldiğini,kaza sonrası meydana gelen 13.331,50 TL maddi zarar bedelinin 05.11.2012 tarihinde sigortalıya ödendiğini, davalı idarenin söz konusu kazada %100 oranında kusurlu ve sorumlu olduğunu belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 13.331,50 TL zarar bedelinin ödeme tarihi olan 05.11.2012 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının

görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 19.12.2013 gün ve E:2013/453, K:2013/741 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 2.3.2015 gününde Üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Serdar | Eyüp Sabri | Ali | Nurdane |
| ÖZGÜLDÜR | BAYDAR | ÇOLAK | TOPUZ |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Alaittin Ali | Ayhan | Mehmet |
| ÖĞÜŞ | AKARSU | AKBULUT |